

พฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าของคุณ ในภาคตะวันออก : การวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยันพหุระดับ

ดร.ภัทราวดี มากมี*

ค.ด. (การวัดและประเมินผลการศึกษา), อาจารย์ประจำ
วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

วัฒนาารี อัมมวรรณ**

วท.ม. (พัฒนาการมนุษย์), อาจารย์ประจำ
คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล

ชามิภา ภาณุดุสิต***

M.B.A. (Marketing), อาจารย์ประจำ
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ณัฐรัฐพัชร์ ธรรมสิทธิเวช****

วท.ม. (การวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา), นักวิชาการหลักสูตร
นักปกครองระดับสูง (นปส.) ของกระทรวงมหาดไทย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าของคุณในภาคตะวันออกและเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล ตัวแปรในโมเดลประกอบด้วย ตัวแปรแฝงภายนอก 1 ตัวแปรคือ พฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า และตัวแปรแฝงภายใน 4 ตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพเชิงรุก ความริเริ่มด้วยตนเอง ขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเอง และความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นครูท้องถิ่นในภาคตะวันออก 7 จังหวัด จำนวน 100 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 500 คน โดยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพหุระดับ

*ค.บ. (ประถมศึกษาศึกษา), ค.ม., ค.ด. (การวัดและประเมินผลการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์ประจำวิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

**วท.บ. (กิจกรรมบำบัด), วท.ม. (พัฒนาการมนุษย์) สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว อาจารย์ประจำคณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล

***ภบ. (เภสัชศาสตรบัณฑิต), M.B.A. (Marketing), The University of Adelaide, South Australia อาจารย์ประจำคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

****ค.บ. (มัธยมศึกษา), วท.ม. (การวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา) มหาวิทยาลัยบูรพา นักวิชาการหลักสูตร นักปกครองระดับสูง (นปส.) ของกระทรวงมหาดไทย

ผลการวิจัยปรากฏว่า การพัฒนาโมเดลการวัดพหุระดับพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ บุคลิกภาพเชิงรุก ความริเริ่มด้วยตนเอง ขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเอง และความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยโมเดลองค์ประกอบพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าพหุระดับโรงเรียนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์พิจารณาจากค่าสถิติไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 5.586 ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 4 ค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.232 CFI เท่ากับ 0.997 TLI เท่ากับ 0.990 RMSEA เท่ากับ 0.028 SRMR_w เท่ากับ 0.002 และ SRMR_b เท่ากับ 0.258 ส่วนโมเดลการวัดพหุระดับพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า ระดับบุคคลปรากฏว่า ตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญสูงสุด คือความริเริ่มด้วยตนเอง (PI_w; $\beta = 0.840$) รองลงมาคือ บุคลิกภาพเชิงรุก (PP_w; $\beta = 0.700$) ส่วนตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญน้อยที่สุดคือ ความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง (TC_w; $\beta = 0.353$) สำหรับโมเดลการวัดพหุระดับพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า ระดับโรงเรียนปรากฏว่า ตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญสูงสุด คือบุคลิกภาพเชิงรุก (PP_b; $\beta = 0.944$) รองลงมาคือ ความริเริ่มด้วยตนเอง (PI_b; $\beta = 0.915$) ส่วนตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญน้อยที่สุดคือ ขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเอง (RS_b; $\beta = 0.569$)

คำสำคัญ : พฤติกรรมความคิดก้าวหน้าของครู การวิเคราะห์พหุระดับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Proactive Behavior for Teacher in the Eastern Region : A Multilevel Confirmatory Factor Analysis

Dr.Patrawadee Makmee

Ph.D. (Measurement and Evaluation), Lecturer, College of Research Methodology and Cognitive Science, Burapha University

Watthanaree Ammawat

M.S. (Human Development), Lecturer, Division of Occupational Therapy, Faculty of Physical Therapy, Mahidol University

Chamipa Phanudulkitti

M.B.A. (Marketing), Lecturer, Faculty of Pharmaceutical Sciences, Burapha University

Natthapat Thammasittivate

M.S. (Research and Statistics in Cognitive Science, Academician on High-Ranking Officials Curriculum, Ministry of Interior

Abstract

The objectives of this study were to develop multi-level model of proactive behavior for teacher in the eastern of Thailand, and to verify model fit. The model's variables compose of an external latent variable, proactive behavior, and four internal latent variables which were proactive personality, personal initiative, role breadth self-efficacy, and taking charge. Participants were 500 teachers from 100 schools located in 7 provinces of eastern Thailand selected by multi-stage random sampling. Questionnaires were used as research tool. A multilevel confirmatory factor analysis was used for analyzing the data.

Results indicated that the hypothetical model was consistent with the empirical data. Goodness of fit statistics were: Chi-square test (χ^2) = 5.586, $df = 4$, $p = 0.232$, CFI = 0.997, TLI = 0.990, RMSEA = 0.028, $SRMR_w = 0.002$, and $SRMR_b = 0.258$. At within level of the multi-level model of proactive behavior, Personal Initiative (PI_w) had the highest factor loading ($\beta = 0.840$), followed by Proactive Personality (PP_w ; $\beta = 0.700$). The lowest factor loading belongs to Taking Charge (TC_w ; $\beta = 0.353$). At school level of the model, Proactive Personality (PP_b) had the highest factor

loading ($\beta = 0.944$), followed by Personal Initiative (PI_b ; $\beta = 0.915$). The lowest factor loading belongs to Role breadth Self-Efficacy (RS_b ; $\beta = 0.569$).

Keywords : Proactive behavior for teacher, Multilevel Model Analysis, Eastern region

บทนำ

ในยุคการทำงานที่เน้นการพัฒนาศักยภาพของการแข่งขัน การปฏิบัติงานของครุมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน ครูจึงต้องเรียนรู้ และพัฒนาความคิดให้ทันสมัยอยู่เสมอ ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความพร้อมที่จะริเริ่มสร้างสรรค์ และเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การมีคุณสมบัติดังกล่าวจะทำให้ใช้พลังอำนาจของตัวเองได้เต็มศักยภาพเพราะว่า หนทางแก้ปัญหาจะต้องเริ่มที่ตนเอง และมีความสามารถที่จะเลือกตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตเพราะฉะนั้นบุคคลสามารถเลือกที่จะทำสิ่งที่มีประโยชน์เป็นผลดีต่อองค์กรต่อผู้อื่น และนำชีวิตตนเองให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพครูให้มีความสามารถที่จะเรียนรู้และมีการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง (Covey, 2004)

อย่างไรก็ตาม ปัญหาด้านประสิทธิภาพของระบบราชการยังคงเกิดขึ้น จะเห็นได้จากการที่ครูยังไม่สามารถให้บริการและรับใช้ประชาชนได้อย่างเต็มที่หรือเป็นที่พอใจของประชาชนโดยเฉพาะครูในท้องถิ่นยังมีการตัดสินใจช้าเพราะอำนาจบางเรื่องยังอยู่ในส่วนกลางการขาดเอกภาพในการบริหารงานบุคคลต่าง ๆ และการมีกฎระเบียบวิธีการปฏิบัติที่ยุ่งยากซับซ้อน ขาดระบบการตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการสร้างอิทธิพลในอำนาจรัฐจนทำให้ขาดความตั้งใจและขาดขวัญกำลังใจในการทำงานซึ่งปัญหาดังกล่าวทวีความรุนแรงซับซ้อนและขยายวงกว้างออกไป (อรุณ วัชรธรรม, 2555)

ปัจจุบันการพัฒนาบุคคลให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำรงชีวิตสามารถเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผลและประสบความสำเร็จในชีวิตเป็นสิ่งสำคัญและยอมรับกันอย่าง

กว้างขวาง โดยเฉพาะแนวคิดของ Covey (1989) พบว่า หลักการอุปนิสัย 7 ประการ เช่น ต้องเป็นฝ่ายเริ่มทำก่อนหรือพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจและทำตามลำดับความสำคัญ เป็นต้น เป็นพื้นฐานในการเป็นคนที่ มีประสิทธิผล เป็นแนวทางสู่ความสำเร็จและมีความสุขที่แท้จริงในชีวิตโดยเฉพาะอุปนิสัยที่สำคัญที่สุดคือ การเริ่มต้นทำก่อนหรือความเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้าซึ่งเป็นอุปนิสัยที่ส่งผลให้เป็นผู้ประสบความสำเร็จในการทำงาน และส่งผลให้เกิดอุปนิสัยอื่น ๆ ตามมา นอกจากนี้ คุณลักษณะความเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้าถือได้ว่าเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ และเป็นที่ต้องการขององค์กรยุคใหม่ (Covey, 2004) รวมทั้งจากการศึกษาเกี่ยวกับผู้ปฏิบัติงานในบริษัทเอกชน ปรากฏว่า พฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า (Proactive Behavior; PB) ประกอบด้วย บุคลิกภาพเชิงรุก ความริเริ่มด้วยตนเอง ชอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเอง และความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง (Crant, 2000) และสอดคล้องกับพฤติกรรมคิดก้าวหน้าของผู้ปฏิบัติงานเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีเช่นกัน (จุฑาทิพย์ เจริญรื่น, ภัทราวดี มากมี, และสุชาติดา กรเพชรปาณี, 2556)

จากแนวคิดพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า เป็นแนวคิดใหม่ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมแบบคิดก้าวหน้าของครูในภาคตะวันออก ซึ่งถือว่าเป็นครูในท้องถิ่นที่ยังคงประสบปัญหาทั้งระดับบุคคลและระดับโรงเรียน เพื่อพิจารณาว่า ครูมีองค์ประกอบพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าสอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้านี้หรือไม่ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพหุระดับ (Multilevel Confirmatory Factor

Analysis; MCFA) เพื่อยืนยันองค์ประกอบพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าในระดับบุคคลและระดับโรงเรียน และพัฒนาวิธีการส่งเสริมพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือระดับบุคคลและระดับโรงเรียนซึ่งผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อครูในการนำแนวทางดังกล่าวไปพัฒนาพฤติกรรมการทำงานให้มีประสิทธิภาพอันส่งผลต่อความสำเร็จในหน้าที่การงาน และเป็นประโยชน์ต่อองค์การที่จะมีศักยภาพในการบริหารจัดการต่อไป อีกทั้งยังก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของนักเรียนในแต่ละโรงเรียนด้วย ซึ่งความสัมพันธ์เหล่านี้สอดคล้องกับหลักแนวคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ระบุว่า การที่สถาบันการศึกษาจะสามารถผลิตนักเรียนที่มีความรู้ และทักษะที่สอดคล้องกับศตวรรษนี้ได้ นั้น ระบบสนับสนุน (support systems) เป็นส่วนสำคัญมาก หนึ่งในระบบสนับสนุนดังกล่าวคือ การพัฒนาความเป็นวิชาชีพของครู (P21, 2017)

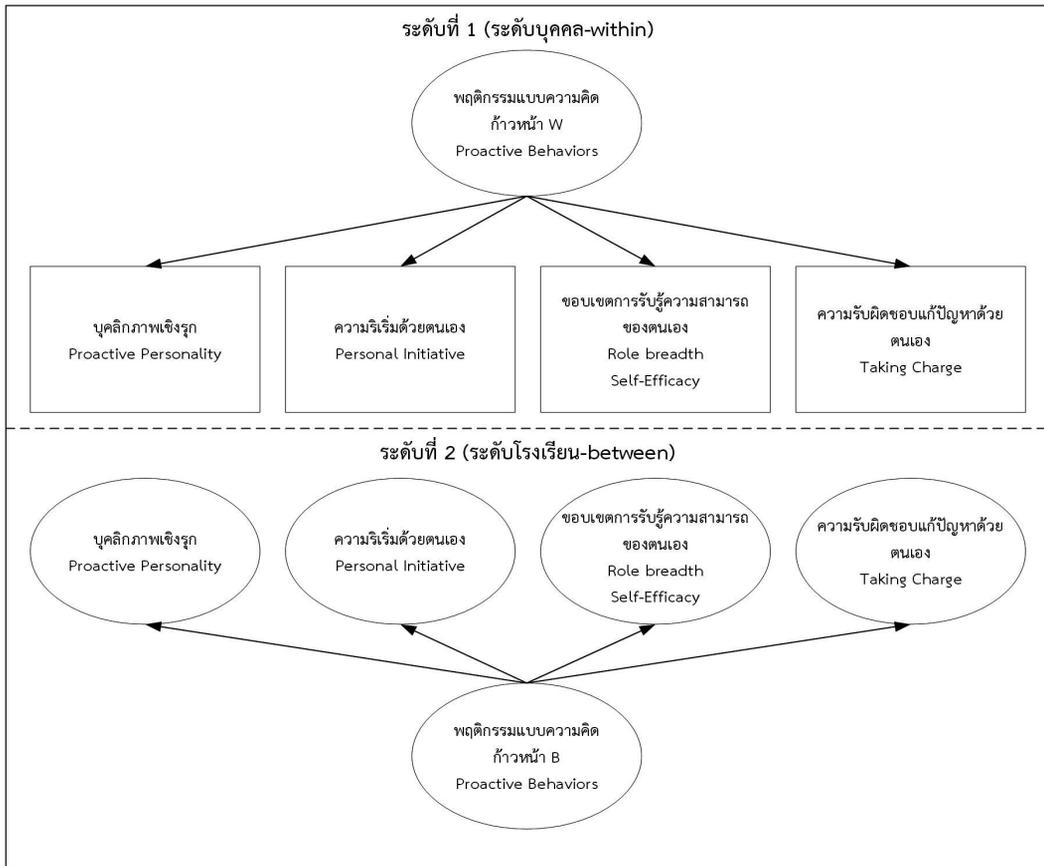
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาโมเดลการวัดพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลการวัดองค์ประกอบพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจักษ์ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพหุระดับ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า (Covey, 2004; Crant, 2000) ที่มีความสอดคล้องกับของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จุฑาทิพย์ เจริญรัตน์, ภัทรารดี มากมี, และ สุชาดา กรเพชรปาณี, 2556) โดยพบว่า พฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วย บุคลิกภาพเชิงรุก ความริเริ่มด้วยตนเอง ขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเอง และความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

โมเดลการวัดพฤติกรรมระดับพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าของครูในภาคตะวันออกเฉียง ประกอบด้วย บุคลิกภาพเชิงรุก ความริเริ่มด้วยตนเอง ขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเอง และความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ ครูมัธยมศึกษาที่สอนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในภาคตะวันออกเฉียง 7 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง สระแก้ว จันทบุรี ปราจีนบุรี และตราด จำนวน 15,040 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 179 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยขั้นตอนที่ 1 สุ่มแบบแบ่งชั้นตามจังหวัด และขั้นตอนที่ 2 สุ่มอย่างง่ายจากประชากร ได้กลุ่มตัวอย่างมาทั้งหมด 500 คน จาก 100 โรงเรียน (หน่วยงาน)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบวัดพฤติกรรมแบบคิดก้าวหน้าลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 พฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบันและระยะเวลารับราชการจำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า ประกอบด้วย บุคลิกภาพเชิงรุก (Proactive Personality; PP) ความริเริ่มด้วยตนเอง (Personal Initiative; PI) ขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Role breadth Self-efficacy; RS) และความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง (Taking Charge; TC) จำนวน 31 ข้อ ซึ่งหลังจากผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ พบว่ามีข้อคำถามจำนวน 9 ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกและค่าความเที่ยงไม่ผ่านเกณฑ์ จึงพิจารณาตัดออก

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมาณ 1 เดือน (เดือนตุลาคม พ.ศ. 2558) โดยแจกแบบสอบถาม จำนวน 500 ฉบับ ให้หน่วยงาน

ครูท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียง 7 จังหวัด จำนวน 100 หน่วยงาน ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 500 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน และวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ภายในชั้น (Intraclass Correlation; ICC) วิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยใช้โปรแกรม Mplus 7.31 (Muthén & Muthén, 1998-2012, 2015) ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis; CFA) และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พหุระดับ (Multilevel Confirmatory Factor Analysis; MCFA)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโมเดลการวัดพหุระดับ พฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าของครูในภาคตะวันออกเฉียง แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป และการวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ภายในชั้น ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์โมเดล ในระดับเดียว (Single Model) และตอนที่ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พหุระดับ ซึ่งผลการวิจัยมีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและการวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ภายในชั้น

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปแสดงคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวแปร	จำนวน (n=500)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	106	21.20
หญิง	394	78.80
อายุ		
21-30 ปี	19	3.80
31-40 ปี	93	18.60
41-50 ปี	103	20.60
51-60 ปี	185	37.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	318	63.60
ปริญญาโท	182	36.40
ระยะเวลาในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	74	14.80
5-10 ปี	93	18.60
11-15 ปี	37	7.40
มากกว่า 15 ปี	296	59.20

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 394 คน คิดเป็นร้อยละ 78.80 อายุระหว่าง 41-60 ปี จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 57.60 ผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และระดับปริญญาโท จำนวน 318 คน และ 182 คน คิดเป็นร้อยละ 63.60 และ 36.40 ตามลำดับ สำหรับระยะเวลาในการทำงาน ปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาการทำงานมากกว่า 15 ปี จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 59.20

การวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ภายในชั้นเพื่อตรวจสอบข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์พหุระดับของพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า (PB) ของครูในภาคตะวันออกเฉียงใต้ โดยวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์

ภายในชั้นระหว่างตัวแปรทั้ง 2 ระดับปรากฏว่า ค่าสหสัมพันธ์ภายในชั้นของตัวแปรผลลัพธ์ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพเชิงรุก (PP) ด้านความริเริ่มด้วยตนเอง (PI) ด้านขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเอง (RS) และด้านความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง (TC) ทั้งหมด 31 ตัวแปรสังเกตได้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.013 ถึง 0.330 ($ICC = 0.013-0.330$) ซึ่งบางตัวแปรสังเกตได้มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่ามีความผันแปรค่อนข้างน้อย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการตัดตัวแปรที่มีค่า $ICC < 0.05$ และนำตัวแปรทั้ง 4 ด้านซึ่งมีค่า $ICC > 0.05$ แสดงว่ามีความผันแปรมากพอ ($ICC > 0.05$) ที่จะนำข้อมูลชุดนี้ไปวิเคราะห์องค์ประกอบพหุระดับต่อไป (Snijders & Bosker, 1999)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์โมเดลในระดับเดียว (Single Level)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันระดับเดียวของตัวแปรแฝงทั้ง 4 ตัว ได้แก่ บุคลิกภาพเชิงรุก ความริเริ่มด้วยตนเอง ขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเอง และความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วยตนเองมีดังนี้

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบโมเดลการวัดบุคลิกภาพเชิงรุก (PP) ที่มีตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 6 ตัว ปรากฏว่า ตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญสูงสุดคือ ฉันทักจะเป็นผู้ริเริ่มความคิดต่าง ๆ และสามารถนำมาพัฒนาให้เป็นจริงได้ รองลงมา ได้แก่ ถ้าฉันทเชื่อมั่นในความคิดใดแล้ว จะไม่มีอุปสรรคใดมาขวางฉันทได้มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.793 (P6) และ 0.512 (P3) ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญค่อนข้างต่ำกว่าตัวแปรอื่นคือ ฉันทักหลงทำในสิ่งที่ผู้อื่นเห็นว่า ไม่มีทางเป็นไปได้ค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน เท่ากับ 0.227 (P9) โดยตัวแปรสังเกตได้เหล่านี้มีความแปรผันร่วมกันกับบุคลิกภาพเชิงรุกร้อยละ 5.10 ถึง 62.80 และจากการพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลการวัดบุคลิกภาพเชิงรุกกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ปรากฏว่า มีความสอดคล้องกันดี โดยพิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความตรงของโมเดล ได้แก่ ค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 15.193 องศาอิสระ (df) เท่ากับ 8 ค่าความน่าจะเป็น (p) = 0.056 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.988 ค่าดัชนี TLI เท่ากับ 0.977 ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ 0.042 ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือในรูปคะแนนมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ

0.032 (รายละเอียดดังรูปภาพที่ 2-1)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบโมเดลการวัดความริเริ่มด้วยตนเอง (PI) ที่มีตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 6 ตัว ปรากฏว่า ตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญสูงสุดคือ ปกติฉันทักจะลงมือปฏิบัติงานด้วยตัวเองมากกว่าขอร้องให้ผู้อื่นเข้ามาช่วย (I2) มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.682 รองลงมา ได้แก่ ฉันทักจะปรับเปลี่ยนการทำงานของตัวเองอยู่เสมอเมื่อมีแนวทางที่ดีกว่าเดิม (I4) และเมื่อมีข้อผิดพลาดฉันทักจะหาทางแก้ไขทันที (I3) มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.663 และ 0.621 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญค่อนข้างต่ำกว่าตัวแปรอื่นคือ ฉันทักสามารถให้คำปรึกษาหรือให้ความรู้แก่ผู้อื่นได้ (I1) ค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน เท่ากับ 0.421 โดยตัวแปรสังเกตได้เหล่านี้มีความแปรผันร่วมกันกับความริเริ่มด้วยตนเอง ร้อยละ 17.70 ถึง 46.50 และจากการพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลการวัดความคิดริเริ่มด้วยตนเองกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ปรากฏว่า มีความสอดคล้องกันดี โดยพิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความตรงของโมเดล ได้แก่ $\chi^2 = 4.386$, $df = 3$, $p = 0.223$, $CFI = 0.998$, $TLI = 0.990$, $RMSEA = 0.030$, $SRMR = 0.034$ (รายละเอียดดังรูปภาพที่ 2-2)

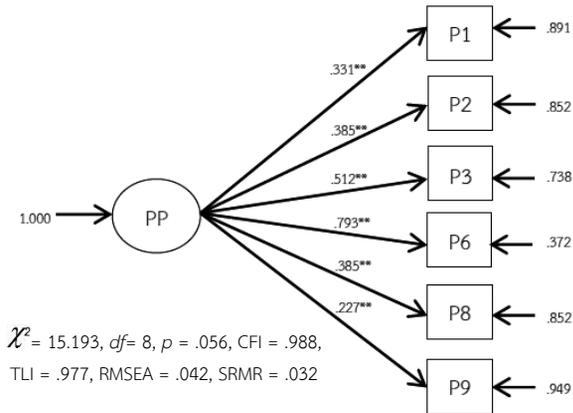
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบโมเดลการวัดขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเอง (RS) ที่มีตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 5 ตัว ปรากฏว่า ตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญสูงสุดคือ ฉันทักไม่เคยยอมแพ้อะไรง่าย ๆ (C1) มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน เท่ากับ 0.990 รองลงมา ได้แก่ เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดฉันทักจะ

สามารถจัดการปัญหาได้ ด้วยดี (C4) และความล้มเหลวทำให้ฉันมีความพยายามมากขึ้น (C5) มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.411 และ 0.291 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญค่อนข้างต่ำคือ ฉันเป็นคนที่ยิ่งพาดตนเองได้ (C6) และฉันมีเพื่อนโดยใช้ความสามารถของตนเองในการผูกมิตร (C7) มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน เท่ากับ 0.174 และ 0.068 ตามลำดับ โดยตัวแปรสังเกตได้เหล่านี้มีความแปรผันร่วมกันกับขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเองร้อยละ 0.50 ถึง 98.10 และจากการพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลการวัดขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเองกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ปรากฏว่ามีความสอดคล้องกันดี โดยพิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความตรงของโมเดลได้แก่ $\chi^2 = 3.584$, $df = 2$, $p = 0.167$, CFI = 0.996, TLI = 0.979, RMSEA = 0.040, SRMR = 0.021 (รายละเอียดดังรูปภาพที่ 2-3)

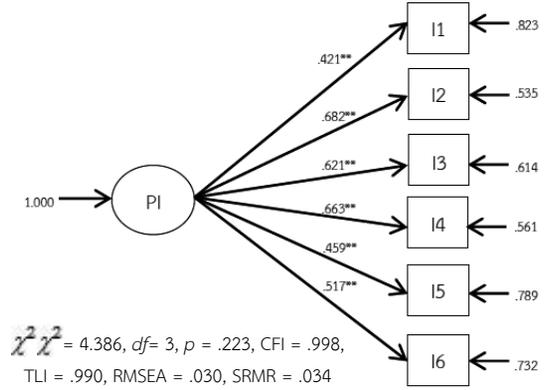
สำหรับผลการวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบโมเดลการวัดความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง (TC) ที่มีตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 5 ตัว ปรากฏว่า ตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญสูงที่สุดคือ ฉันคิดว่าการเตรียมความพร้อมก่อนการทำงานเป็นสิ่งที่ควรทำอยู่เสมอ (R1) มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.944 รองลงมา ได้แก่ ฉันรู้สึกว่าจะไม่สบายใจหากงานที่ได้รับมอบหมายดำเนินไปอย่างล่าช้า (R5)

และฉันคิดว่าเมื่อทำงานผิดพลาด ก็ควรยอมรับและแก้ไขข้อผิดพลาด (R7) มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.593 และ 0.525 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญค่อนข้างต่ำคือ ฉันมีความตั้งใจที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับที่ทำงานของฉัน ซึ่งนอกเหนือจากหน้าที่ที่รับผิดชอบ (R2) และฉันคิดว่า เมื่อได้รับมอบหมายงาน ก็ควรจะรีบลงมือทำทันที (R4) มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน เท่ากับ 0.437 และ 0.339 ตามลำดับ โดยตัวแปรสังเกตได้เหล่านี้มีความแปรผันร่วมกันกับความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วยตนเองร้อยละ 11.5 ถึง 89.1 และจากการพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลการวัดขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเองกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ปรากฏว่า มีความสอดคล้องกันดี โดยพิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความตรงของโมเดลได้แก่ $\chi^2 = 5.475$, $df = 3$, $p = 0.140$, CFI = 0.996, TLI = 0.986, RMSEA = 0.041, SRMR = 0.014 (รายละเอียดดังรูปภาพที่ 2-4)

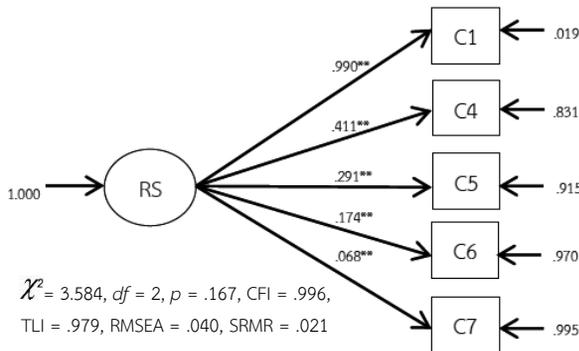
ดังนั้นจะเห็นได้ว่า โมเดลทั้ง 4 องค์ประกอบ มีค่าความตรงเชิงโครงสร้างโดยพิจารณาจาก ค่าความน่าจะเป็น (p) มากกว่า 0.05 ค่าดัชนี CFI และ TLI ที่มีค่ามากกว่า 0.95 ดัชนี RMSEA มีค่าต่ำกว่า 0.07 และดัชนี SRMR ที่มีค่าต่ำกว่า 0.08 (Hooper *et al.*, 2008, ภัทราวดี มากมี, 2559)

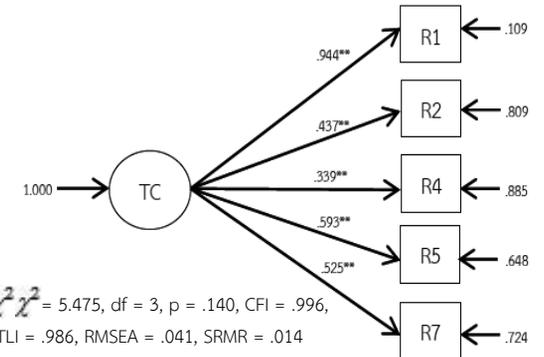
ภาพที่ 2-1 โมเดลการวัดบุคลิกภาพเชิงรุก (PP)

ภาพที่ 2-2 โมเดลการวัดความริเริ่มด้วยตนเอง (PI)

ภาพที่ 2-3 โมเดลการวัดขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเอง (RS)

ภาพที่ 2-4 โมเดลการวัดความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง (TC)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพหุระดับ

การตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดพหุระดับจำเป็นต้องดำเนินการก่อนการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างพหุระดับ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบพหุระดับ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์โมเดลสองกลุ่มไปพร้อม ๆ กัน กลุ่มแรกคือ โมเดลระดับบุคคล (individual level) หรือโมเดลภายในกลุ่ม (within groups: W) และกลุ่มที่สองเป็นโมเดลระดับโรงเรียน (school level) หรือโมเดลระหว่างกลุ่ม (between groups: B) การวิเคราะห์นี้ครอบคลุมเนื้อหาการ

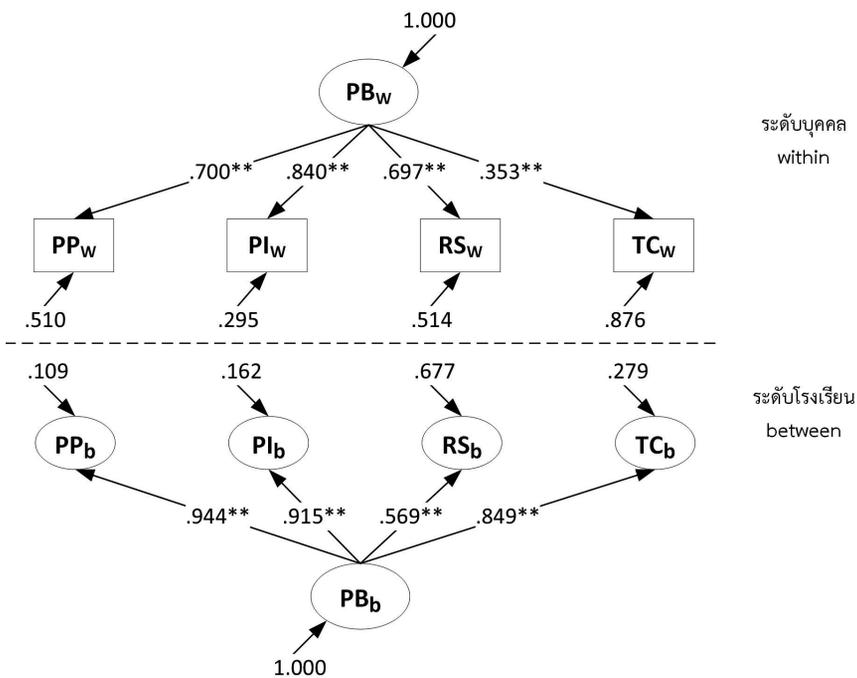
ประมาณค่าความผันแปรระหว่างกลุ่ม การประมาณค่าโครงสร้างภายในกลุ่ม สำหรับการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 500 คน ซึ่งอยู่ภายใต้หน่วยงานจำนวน 100 หน่วยงาน (โรงเรียน)

เมื่อพิจารณาความสำคัญขององค์ประกอบแต่ละตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดพหุระดับ พฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าระดับบุคคลปรากฏว่า ตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญสูงสุดคือ ความริเริ่มด้วยตนเอง (PI_w) รองลงมาคือ บุคลิกภาพเชิงรุก (PP_w) ขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเอง (RS_w) และความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วย

ตนเอง (TC_w) มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.840, 0.700, 0.697 และ 0.353 ตามลำดับ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีความแปรผันร่วมกับองค์ประกอบพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า คิดเป็นร้อยละ 70.50, 49.00, 48.60 และ 12.40 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความสำคัญขององค์ประกอบแต่ละตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดพหุระดับพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าระดับโรงเรียน ปรากฏว่าตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญสูงสุดคือ บุคลิกภาพเชิงรุก (PP_b) รองลงมาคือ ความริเริ่มด้วยตนเอง (PI_b) ความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง (TC_b) และขอบเขตการรับรู้ความสามารถของ

ตนเอง (RS_b) มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.944, 0.915, 0.849 และ 0.569 ตามลำดับ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีความแปรผันร่วมกับองค์ประกอบพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า คิดเป็นร้อยละ 89.1, 83.8, 23.8 และ 6.1 ตามลำดับ และจากการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้ากับข้อมูลเชิงประจักษ์ ปรากฏว่า มีความสอดคล้องกันดี โดยพิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความตรงของโมเดลได้แก่ $\chi^2 = 5.586$, $df = 4$, $p = 0.232$, $CFI = 0.997$, $TLI = 0.990$, $RMSEA = 0.028$, $SRMR_w = 0.002$, $SRMR_b = 0.258$ (รายละเอียดดังรูปภาพที่ 3 และตารางที่ 2)

ภาพที่ 3 โมเดลการวัดพหุระดับพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า

** $p < 0.01$

$\chi^2 = 5.586$, $df = 4$, $p = 0.232$, $CFI = 0.997$, $TLI = 0.990$, $RMSEA = 0.028$, $SRMR_w = 0.002$, $SRMR_b = 0.258$

ตารางที่ 2 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (b, β) ความเที่ยงของตัวแปรสังเกตได้ (R^2) ของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันพหุระดับพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า

องค์ประกอบโมเดลการวัด	ระดับบุคคล (within groups: W)					ระดับบุคคล (between groups: B)				
	b	SE	t	β	R^2	b	SE	t	β	R^2
บุคลิกภาพเชิงรุก (PP)	1.000	0.025	28.524	0.700**	0.490**	1.000	0.017	54.629	0.944**	0.891**
ความริเริ่มด้วยตนเอง (PI)	1.047	0.010	87.909	0.840**	0.705**	0.600	0.025	36.616	0.915**	0.838**
ขอบเขตการรับรู้ความ										
สามารถของตนเอง (RS)	0.751	0.035	19.798	0.697**	0.486**	0.100	0.065	8.784	0.569**	0.323**
ความรับผิดชอบแก้ปัญหา										
ด้วยตนเอง (TC)	0.453	0.073	4.812	0.353**	0.124**	0.300	0.040	21.280	0.849**	0.721**

$\chi^2 = 5.586$, $df = 4$, $p = 0.232$, $CFI = 0.997$, $TLI = 0.990$, $RMSEA = 0.028$, $SRMR_w = 0.002$, $SRMR_b = 0.258$

** $p < 0.01$

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า พฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าของครูท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 องค์ประกอบคือ บุคลิกภาพเชิงรุก ความริเริ่มด้วยตนเอง ขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเอง และความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบในโมเดลการวัดพหุระดับพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าระดับบุคคลจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความริเริ่มด้วยตนเอง บุคลิกภาพเชิงรุก ขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเอง และความรับผิดชอบแก้ปัญหา ส่วนค่าน้ำหนักองค์ประกอบในโมเดลการวัดพหุระดับพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าระดับหน่วยงานจากมากไปหาน้อย ได้แก่ บุคลิกภาพเชิงรุก ความริเริ่มด้วยตนเอง ความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง และขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเอง แสดงให้เห็นว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบในโมเดลการวัดพหุระดับพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า ระดับหน่วยงานสอดคล้องกับระดับบุคคลโดยบุคลิกภาพเชิงรุกและความริเริ่มด้วยตนเองยังคงเป็นองค์ประกอบ

ที่สำคัญมากที่สุด ส่วนความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วยตนเองและขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเองมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบรองลงมาสอดคล้องกับ Crant (2000) อธิบายว่า พฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าเป็นสิ่งสำคัญในการทำงานและหน่วยงานซึ่งประกอบด้วย บุคลิกภาพเชิงรุกการริเริ่มด้วยตนเองความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วยตนเองและขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเองแต่ละองค์ประกอบสอดคล้องกับแนวคิดและผลงานวิจัยดังต่อไปนี้

จากการวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยัน พหุระดับของพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า ระดับบุคคล ปรากฏว่า ความริเริ่มด้วยตนเองของครูท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาองค์ประกอบพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าของผู้ปฏิบัติงานเทศบาลตำบล ซึ่งให้เห็นว่า ความริเริ่มด้วยตนเอง เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า (จุฑาทิพย์ เจริญรัตน์, ภัทราวดี มากมี, และสุชาดา กรเพชรปาณี, 2556)

แสดงให้เห็นว่า การมีความริเริ่มด้วยตนเองเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งในการทำงานที่จะต้องมีความคิดเชิงบวก และความพยายามไปให้ถึงจุดหมายที่กำหนดไว้ (Frese & Fay, 2001) ส่วนบุคลิกภาพเชิงรุกของครูท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งการมีบุคลิกภาพเชิงรุกจะทำให้กล้าเผชิญกับความเป็นจริงในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เลือกตอบสนองให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีได้และคิดว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นองค์กรสามารถกำหนดได้ด้วยตนเอง (Covey, 2004) และการมีบุคลิกภาพเชิงรุกจะทำให้พยายามหาโอกาสใหม่ ๆ มีการตัดสินใจด้วยตนเองมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองมีความคิดสร้างสรรค์และมีความพยายามที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีความหมาย (Seibert, Kraimer, and Crant, 2001) รวมทั้งบุคลิกภาพเชิงรุกยังทำนายความสามารถในการทำงาน เป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดความท้าทายในการทำงาน และเป็นสิ่งกระตุ้นในการทำงานได้ในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Bakker, Tims, & Derks, 2012) ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาองค์ประกอบพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าของผู้ปฏิบัติงานเทศบาลตำบลชี้ให้เห็นว่า บุคลิกภาพเชิงรุกเป็นองค์ประกอบลำดับสุดท้ายของพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า (จุฑาทิพย์ เจริญรื่น, ภัทราวดี มากมี, และสุชาดา กรเพชรปาณี, 2556)

นอกจากนี้ แม้ว่าขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเองและความรับผิดชอบแก้ปัญหาของครูท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยค่อนข้างน้อย แต่ยังมีผลสำคัญต่อพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าโดยเฉพาะขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเอง จะส่งผลต่อความพยายามในการทำให้ตนเองประสบความสำเร็จ และตัดสินใจกับความสามารถของตนเองในการแสดง

พฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจงในแต่ละสถานการณ์ (Pajares & Miller, 1994) สอดคล้องกับผลการวิจัยเกี่ยวกับขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเองในมารดาวัยรุ่นระยะหลังคลอด ซึ่งให้เห็นว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลตนเองที่บ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.44, p < 0.01$; นัยนา ปาระมี, 2551) รวมทั้ง ขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเองยังเป็นสิ่งสำคัญของการเป็นผู้นำและเป็นคุณลักษณะพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า ซึ่งส่งผลให้องค์กรมีลักษณะเป็นผู้นำที่ดีด้วย (Ohly & Fritz, 2007) รวมทั้ง ความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง ยังเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดความท้าทายในการทำงาน และเพิ่มศักยภาพทางการเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง (Morrison & Phelps, 1999) ซึ่งจากการศึกษาองค์ประกอบพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้าของผู้ปฏิบัติงานเทศบาลตำบลชี้ให้เห็นว่า ความรับผิดชอบแก้ปัญหาเป็นองค์ประกอบที่สามของพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า (จุฑาทิพย์ เจริญรื่น, ภัทราวดี มากมี, และสุชาดา กรเพชรปาณี, 2556)

ดังนั้น แสดงให้เห็นว่า หากผู้บริหารสนับสนุนให้บุคคลมีบุคลิกภาพเชิงรุกและความริเริ่มด้วยตนเอง จะทำให้หน่วยงานนั้นมีลักษณะการทำงานและพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้ารวมทั้ง ขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเองและความรับผิดชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง ยังเป็นคุณลักษณะที่สนับสนุนการทำงานของบุคคลในองค์กรด้วย ดังเช่นงานวิจัยของ Parker, Williams, and Turner (2006) ที่ชี้ให้เห็นว่า บุคลิกภาพเชิงรุกและขอบเขตการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมแบบความคิดก้าวหน้า ซึ่งแสดงถึงคุณลักษณะที่ดีของครู ที่จะทำให้องค์กร

มีโอกาสที่จะริเริ่มทำสิ่งต่าง ๆ มองเห็นประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ คิดหาแนวทางหรือวิธีการใหม่ ๆ และทำในสิ่งที่ตนเองสามารถทำได้อย่างเต็มที่อย่างดีที่สุดด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและองค์กร รวมทั้งตนเองสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขร่วมด้วย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าความริเริ่มด้วยตนเองและบุคลิกภาพเชิงรุกเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุดของพฤติกรรมคิดก้าวหน้า ดังนั้น หน่วยงานราชการหรือองค์กรควรให้ความสำคัญ

สำคัญกับการส่งเสริมให้ครูหรือบุคลากรมีความริเริ่มด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้เสนอความคิดเห็นใหม่ ๆ ข้อคิดเห็นเชิงบวก รวมทั้งเปิดโอกาสในการทำงานทั้งการตัดสินใจ และเผชิญกับความเป็นจริง เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะชี้ให้เห็นว่าหน่วยงานนั้นมีลักษณะการทำงานที่มีลักษณะเชิงรุก และความคิดริเริ่มด้วยตนเองร่วมด้วย

2. ผู้บริหารควรทบทวนในภาคตะวันออกสามารถทำการประเมินพฤติกรรมคิดก้าวหน้าในแต่ละหน่วยงานเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลในการวางแผนและพัฒนาครูต่อไป

References

- Bakker, A. B., Tims, M., & Derks, D. (2012). Proactive personality and job performance: The role of job crafting and work engagement. *Human relations, 65*(10), 1359-1378.
- Covey, S.R. (1989). *The 7 Habits of Highly Effective People*. New York: Simon & Schuster.
- _____. (2004). *The Seven Habits of Highly Effective People: Restoring the Character Ethic*: Free Press, a division of Simon and Schuster.
- Crant, J. M. (2000). Proactive behavior in organizations. *Journal of management, 26*(3), 435-462.
- Frese, M., & Fay, D. (2001). Personal initiative: An active performance concept for work in the 21st century. *Research in organizational behavior, 23*, 133-188.
- Hooper, D., Coughlan, J., & Mullen, M. R. (2008). Structural equation modelling: Guidelines for determining model fit. *Journal of Business Research Methods*.
- Jaroenruen C., Makmee P., and Kornpetpanee S. (2013). Proactive behavior of sub-district municipality officers in Chonburi: A confirmatory factor analysis. *Research Methodology & Cognitive Science, 11*(1), 56-66. (in Thai)
- Makmee, P. (2016). Development of a Model of Organizational Effectiveness Measurement for Universities in ASEAN: Multilevel Structural Equation Model Analysis. *Journal of the Researcher Association, 21*(1), 34-48. (in Thai)

- Morrison, E. W., & Phelps, C. C. (1999). Taking charge at work: Extra role efforts to initiate workplace change. *Academy of Management Journal*, 403-419.
- Muthén L.K., & Muthén, B.O. (1998-2012, 2015). Mplus user's guide (7th ed.). Los Angeles, CA: Muthén & Muthén
- Ohly, S., & Fritz, C. (2007). Challenging the status quo: What motivates proactive behaviour?. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 80(4), 623-629.
- P21. (2017). Framework for 21st Century Learning. Retrieved from <http://www.p21.org/about-us/p21-framework>
- Pajares, F., & Miller, M. D. (1994). Role of self-efficacy and self-concept beliefs in mathematical problem solving: A path analysis. *Journal of Educational Psychology*, 86(2), 193.
- Paramee N. (2008). *The relationship between selected factors, perceived self-efficacy and postpartum self-care behaviors in adolescent mothers at home* (Master Degree Thesis). KhonKaen University, KhonKaen. (in Thai)
- Parker, S. K., Williams, H. M., & Turner, N. (2006). Modeling the antecedents of proactive behavior at work. *Journal of applied psychology*, 91(3), 636.
- Raktham A. (1981). *Thai government officers' behavior*. Retrieved on 20 July 2015, from <https://www.learners.in.th/posts/387212>. (in Thai)
- Seibert, S. E., Kraimer, M. L., & Crant, J. M. (2001). What do proactive people do? A longitudinal model linking proactive personality and career success. *Personnel Psychology*, 54(4), 845-874.
- Snijders, T. A. B., & Bosker, R. J. (1999). *Multilevel analysis: An introduction to basic and advanced multilevel modeling* (1st ed.). London, England: Sage.